

>> LEDER

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

I denne udgave af Overblik fokuserer vi på grænseoverskridende udviklinger, der i høj grad udfordrer den etablerede idræt.

Herhjemme vokser kommunerne ud over de gamle kommunegrænser fra nytår. Hvad det kommer til at betyde for idrætspolitikken, løfter vi i samarbejde med Bjarne Ibsen fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet en lille del af sløret for i dette nummer.

SDU udfører for Idan den hidtil mest omfattende undersøgelse af kommunernes idrætspolitik herhjemme, og blandt de klare tendenser i materialet er, at store kommuner i langt højere grad end mindre kommuner har en formuleret idrætspolitik og idrætsfagligt personale til at varetage området. Jo større kommuner, jo mere fagligt mod- og medspil til foreningslivet, antyder tallene.

Dette forhold kan betyde mere målrettede krav til foreningslivet i fremtidens større kommuner, og det kan også betyde nye partnere i løsningen af konkrete opgave. Fitness-sektoren eksempelvis, der netop har organiseret sig med Københavns tidligere overborgmester Jens Kramer Mikkelsen i spidsen for brancheorganisationen DFHO.

Blandt fitness-sektorens mål er netop et samarbejde med kommunerne, hvilket så

fortsættes...

Indhold:

- Idrætspolitik deler kommuner
- Støtte til ny brancheorganisation
- International spillekrig skærpes
- Idan arrangerer studietur
- Juridisk strid om spilleloven
- Kommentar: Et vigtigt dansk bidrag
- Bog: Sportens dårlige samvittighed

Polfoto/Cyranek trenezsz

Der er stor forskel på, hvor offensive kommunerne er på idrætsområdet. Foto fra en SFO i Hillerød.

Idrætspolitik deler kommuner

De store kommuner i hovedstadsområdet er bedst til at formulere en idrætspolitik og igangsætte projekter for særlige grupper, viser en ny kommuneundersøgelse. De små kommuner har til gengæld flere faciliteter.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

Det idrætspolitiske danmarkskort afslører store forskelle mellem landets kommuner.

Hvor over halvdelen af kommunerne i hovedstadsområdet inklusive Frederiksborg og Roskilde Amter har formuleret en idrætspolitik, sker det sjældnere i det vestlige Danmark med Viborg Amt som undta-

gelsen. Det viser de første resultater fra en spørgeskemaundersøgelse af kommunal idrætspolitik, som Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) under SDU gennemfører for Idan.

I alt angiver 82 ud af 211 kommuner svarende til 39 procent, at de har formuleret en skriftlig idrætspolitik.

Umiddelbart kunne forskellen på Øst- og Vestdanmark skyldes kulturelle eller økonomiske faktorer. Men forklaringen er ifølge Bjarne Ibsen fra CISC langt enklere.

Den helt afgørende faktor for engagementet er kommunistørrelsen (se tabel 1).

"Vi kan se, at andelen af kommuner med en formuleret idrætspolitik nøje følger kommunens størrelse. Jo større kommuner, jo flere har formuleret en idrætspolitik," siger Bjarne Ibsen.

De store kommuner har typisk placeret idrætten i specialiserede kultur- og fritidsforvaltninger med flere faguddannede medarbejdere. Omvendt bliver idrætten i to ud af tre små kommuner varetaget af en enkelt medarbejder.

Denne forskel i administrativ muskel-

fortsættes...

Store kommuner har en idrætspolitik

Kommunestørrelse Indbyggere	Har skriftligt formuleret idrætspolitik
Færre end 5.000	0%
5.000 til 10.000	22,7%
10.000 til 20.000	36,2%
20.000 til 50.000	66,7%
Flere end 50.000	86,7%
Alle kommuner (211)	38,9%

Tabel 1. Kommunestørrelsen er en afgørende faktor for, om den enkelte kommune formulerer en egentlig idrætspolitik. (CISC 2006)

igen vil fordre, at centrene får gjort noget ved branchens tvivlsomme omdømme og de strukturelle problemer.

Internationalt flytter sporten store penge over grænser – på spillemarkedet og i sportens organisationer.

Det går ikke altid lovformeligt for sig. Et forhold vi gør opmærksom på i dette nummer ved at lade op til konferencen 'Den store nordiske spillekrig' den 3. oktober og ved at give baggrunden for spilleselskabet Ladbroses aktuelle retssag mod staten om det danske spillemonopol.

Endelig sætter vi fokus på organisationen Play the Games potentiale for at fremme international sportsjournalistik og debat. Desværre er Play the Games stigende betydning svær at omsætte i kontant støtte til Play the Games stadigt mere effektfulde internationale arbejde.

God fornøjelse med læsningen.

Store kommuner er mere offensive

Kommunestørrelse Indbyggere	Særlig idræts- og motions indsats for fysisk inaktive børn
Færre end 5.000	25,0%
5.000 til 10.000	25,0%
10.000 til 20.000	32,2%
20.000 til 50.000	61,9%
Flere end 50.000	80,0%
Alle kommuner (212)	38,2%

Tabel 2. Også når det initiativer over for særlige befolkningsgrupper, her fysisk inaktive børn, er de store kommuner mere udfarende. (CISC 2006)

kraft og dermed evne til at formulere en idrætspolitik slår igennem, når det gælder andelen af kommuner, som udfører målrettede indsatser over for særlige grupper som f.eks. børn, ældre og indvandrere.

Igen ligger de store kommuner og dermed det østlige Danmark fremme i feltet. Mens blot 25 procent af de små kommuner op til 10.000 indbyggere f.eks. har igangsat særlige initiativer for fysisk inaktive børn inden for de seneste fem år, gælder det 80 procent af kommunerne med over 50.000 indbyggere. For alle kommuner er tallet 38 procent (tabel 2).

Mønstret går igen, når man ser på en række andre indsatsområder som SFO-tilbud med idræt, idrætsbørnehaver, ældreidræt, integrations- og handicapidræt.

Jyder er til mursten

Forskellen siger intet om kvaliteten af kommunernes samlede idrætsindsats. På ét væsentligt punkt ligger de små kommuner nemlig længst fremme. Facilitetsdækningen opgjort pr. indbygger er bedre.

Mens der går knap 6.000 indbyggere pr. større hal i kommunerne omkring Køben-

Men bedre facilitetsdækning på landet

Kommunestørrelse Indbyggere	Antal indbyggere pr. storhal (over 800 kvm.)
Færre end 5.000	2.198
5.000 til 10.000	3.029
10.000 til 20.000	3.359
20.000 til 50.000	4.153
Flere end 50.000	5.357
Alle kommuner (270)	3.424

Tabel 3. Billedet vender, når det gælder antallet af idrætsfaciliteter, f.eks. større haller. Her ligger de små kommuner bedst. (CISC 2006/LOA-fonden).

havn, er der kun den halve trængsel på anlæggene i de små kommuner, herunder de generelt mindre jyske kommuner. Det samme gælder svømmehaller, boldbaner og mindre idrætshaller (tabel 3).

Mindre befolkningstæthed og større geografiske afstande medvirker i sig selv til en tættere facilitetsdækning i de små kommuner. Men overordnet ser Bjarne Ibsen også en tendens til, at kommunerne orienterer sig mod to forskellige strategier:

På den ene side står de små kommuner, som typisk nøjes med at understøtte det eksisterende foreningsliv med faciliteter, lokaletilskud mv. På den anden side finder vi de større enheder, som har ressourcer og viden til at igangsætte en offensiv idrætspolitik – alene eller i samarbejde med foreningslivet.

Reform ændrer idrætslandskab

Med kommunalreformen, som fra nytår reducerer antallet af kommuner til 98, kan denne linje vinde frem.

"Vi må forvente en øget professionalisering og udbygning af kommunernes idrætspolitik, når de små kommuner bliver slået sammen. Det vil sandsynligvis gøre flere kommuner udfarende på det idræts- og sundhedspolitiske område," vurderer Bjarne Ibsen.

En sådan kommunal oprustning kan komme de idrætssvage grupper til gavn, men rummer også en risiko for større styring af foreningslivet og mere kommunalt bureaukrati.

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen bliver præsenteret og analyseret i en delrapport, som ventes klar senere på efteråret. Her bliver analyser af kommunernes økonomiske støtte ligeledes inddraget.

Høj besvarelsesprocent

I alt 212 kommuner har besvaret det omfattende spørgeskema, som indgår i CISC's kommuneundersøgelse for Idan. Det svarer til 79 procent, hvilket er højt. Undersøgelsen af-dækker bl.a. kommunernes aktiviteter på idrætsområdet og en række økonomiske nøgletal. Resultaterne offentliggøres Idan senere på efteråret.

Herudover bliver der i det kommende år foretaget en række case-studies i fem udvalgte kommuner, som går i dybden med undersøgelsens problemstillinger.

Læs mere på www.idan.dk, hvor delrapporten senere på efteråret vil kunne downloades.

>> NYT FRA IND- OG UDLAND

Spiltelse i international volleyball

København bliver centrum, når udbrydere fra det Internationale Volleyball Forbund, FIVB, i slutningen af november mødes for at stifte et nyt internationalt forbund, hvis vigtigste formål bliver at rense ud i international volleyball.

Initiativet kommer efter længere tids uro i FIVB, som styres med hård hånd af Rubén Acosta og hans kone.

Det nye forbund har som drivende kræfter FIVB's forrige generalsekretær, Jean-Pierre Seppey, og Mario Goijman, der blev udrenset, da han kritiserede og siden anmeldte Acosta for magtmisbrug.

Jean-Pierre Seppey begrundet i Jyllands-Posten valget af København med, at Danmark har ry for at bekæmpe korrupsion, og at det derfor har stor betydning for den nye organisation, International Federation of Beach Volleyball and Volleyball Associations (FIABVB), at blive stiftet på dansk grund. Samtidig har den dansk baserede organisation Play the Game besluttet at støtte initiativet moralsk ud fra sine principper om at fremme åbenhed og demokrati inden for sporten.

DIF's formand, Kai Holm, der er dansk medlem af IOC, lægger dog afstand til den nye organisation. Han afviser, at en udbryderorganisation er svaret på FIVB's problemer og kalder det ynkeligt, at medlemslandene i FIVB ikke har stået fast på deres demokratiske rettigheder og rejst kritikken i FIVB's forsamlinger.

Men ifølge Play the Games sekretariatschef, Jens Sejer Andersen, har dette allerede været prøvet uden held af bl.a. Goijman.

Frivilligt arbejde for milliarder

Værdien af den frivillige sektors samlede økonomiske aktiviteter udgjorde i 2003-2004 mere end 134 milliarder kroner. Beløbet svarer til 9,6 procent af det danske bruttonationalprodukt.

Det er en af konklusionerne i Frivillighedsundersøgelsen, der tegner et samlet billede af den frivillige sektor i Danmark.

I de 134,5 milliarder kroner er indregnet værdien af det ulønnede arbejde, som er sat til 35,3 milliarder kroner. Herudover var der en værditilvækst i sektoren på 36,7 milliarder kr. eller 2,6 procent af BNP. Resten kommer bl.a. kontingenter og offentlige midler.

I drætten bidrager især til sektoren med ulønnet arbejdskraft. Ikke mindre end 11 procent af befolkningen er engagerede som frivillige inden for idrætten. Herefter følger det frivillige engagement i bolig- og lokalsamfund samt i social- og sundhedsområdet, der hver især tiltrækker seks procent af befolkningen.

I øvrigt viser tallene, at lysten til frivilligt arbejde generelt er stigende. Mens cirka en fjerdedel af den voksne befolkning var frivillige i begyndelsen af 1990'erne, er tallet nu oppe på 35 procent.

Undersøgelsen indgår i det internationale Johns Hopkins-projekt. Find link til rapporterne i Idans vidensbank.

FIFA undersøger billetskandale

FIFA's bestyrelse har besluttet, at den kontroversielle vicepræsident Jack Warner fra Trinidad og Tobago skal være mål for en ny undersøgelse efter Warners indblanding i ulovligt salg af VM-billetter.

Undersøgelsen er blevet igangsat efter, at revisionsfirmaet Ernst & Young i en intern revisionsrapport har sat Jack Warner og hans søn i forbindelse med illegalt salg af billetter op til VM-slutrunden. Warner er blandt andet under mistanke for at have købt 180 VM billetter, som efterfølgende er blevet solgt til den firedobbelte pris.

Jack Warner har selv erklæret sig uskyldig i anklagerne om illegalt salg af billetterne.

Det er i første omgang op til FIFA's disciplinærkomité at vurdere, om der skal gennemføres sanktioner mod Jack Warner.

Tidligere lignende anklager mod Jack Warner har ikke haft indflydelse på hans stilling som vicepræsident i FIFA. Bl.a. har FIFA har henvist til, at det kun er Warners eget forbund, det nord- og mellemamerikanske fodboldforbund, der har bemyndigelse til i yderste fald at afsætte ham.

Parallelt med billetskandalen har FIFA samtidig valgt Sebastian Coe som formand for FIFA's nyoprettede etiske komité. Den tidligere topløber står i forvejen i spidsen for OL 2012 i London. Den nyoprettede komité skal dog ikke behandle Jack Warner-sagen, men fremtidige sager, som kan være i strid med FIFA's etiske regler.

Bred opbakning til ny brancheorganisation

Den nye brancheforening for fitnesssektoren møder velvilje blandt centerlederne. Især branchens image trænger til at blive pudset af.

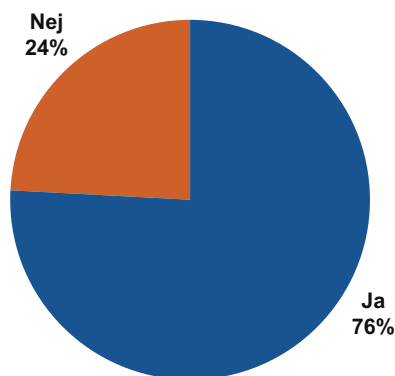
Af idrætsanalytiker Kasper Lund Kirkegaard, Idan

Den nydannede Dansk Fitness og Helse Organisation (DFHO), der blev lanceret på Nike Convention i Taastrup den 9. september, er øjensynligt stiftet på frugtbar jord.

Det indikerer Idans store undersøgelse af den danske fitness-sektor, hvor et af spørgsmålene rettede sig mod behovet for en brancheorganisering.

Ikke færre end 76 procent af de spurgte centerledere mente inden dannelsen af DFHO, at der er brug for en brancheorganisation i Danmark (se figuren).

Opbakning til brancheforening

Centerlederes svar på spørgsmålet: Mener du, at den danske fitness-sektor har brug for en brancheorganisation?

Charmeoffensiv på vej

Men selv om et flertal af centerlederne i de kommercielle fitnesscentre svarer, at der er brug for en brancheforening, har historien før vist, at det kan være svært at samle parter, der i dagligdagen ligger i hård konkurrence med hinanden.

Derfor har initiativtagerne med Københavns tidligere overborgmester Jens Kramer Mikkelsen som nyvalgt bestyrelsesformand indledt en charmeoffensiv i egne rækker.

Blandt de mange arbejdsopgaver, som DFHO i de kommende år vil koncentrere sig om, er:

- at skabe et større marked for fitness i Danmark.
- at søge skatte- og afgiftslempler.
- at synliggøre fitness-sektorens poten-

tiale for partnerskaber med sundhedssektoren.

- at skabe flere offentlige eller autoriserede uddannelser målrettet fitness-sektoren.

- at opstille rammer for certificering af centre og forbedret sammenlignelighed mellem centrene.

- at fremstå som talerør og formidler af viden for branchen.

Centerledere utilfredse med image

Andre væsentlige opgaver for DFHO bliver at udvikle et velfungerende samarbejde om antidoping samt udvikle en klar pressestrategi omkring dopingproblematikken, som ofte knyttes til branchen og er medvirkende til at give den et dårligt ry i offentligheden.

Grundlaget for at ændre fitness-sektorens omdømme er i hvert fald til stede. Et flertal af fitness-sektorens egne ledere mener således, at fitness-sektoren har et dårligt rygte (se tabellen), og over 98 procent, at en brancheorganisation først og fremmest skal arbejde for at forbedre fitness-sektorens image.

Den officielle målsætning for DFHO er at organisere mindst halvdelen af landets ca. 460 fitness-centre inden 2012. Lykkes dette, vil foreningen i fremtiden fremstå som talerør for branchen og en potentiel samarbejdspartner for kommunerne – akkurat som DIF og DGI står som talerør for foreningslivet.

Fitnessbranchen har dårligt rygte

Ja, i meget høj grad	6 %
Ja, i nogen grad	47 %
Hverken eller	12 %
Nej	26 %
Nej slet ikke	7 %
Ved ikke	2 %

Centerlederes svar på spørgsmålet: Mener du, at fitness-sektoren generelt har et dårligt rygte?

Dopingadvarsler til danske udøvere

Fire danske idrætsudøvere har henover sommeren fået advarsler, fordi de har undladt at indberette deres opholdssted rettidigt.

De fire udøvere tilhører alle den såkaldte testgruppe på 150 individuelle idrætsudøvere i Danmark, der har pligt til at indberette deres træningskalender.

Indberetningen skal sikre, at Anti Doping Danmark kan gennemføre uanmeldte kontrolbesøg uden for konkurrence efter det internationale antidopingagentur, WADA's regler. Får en udøver tre advarsler for brud på reglerne inden for 18 måneder, kan der rejses en dopingsag.

Advarslene til udøvere kommer efter, at Anti Doping Danmark har skærpet sin praksis oven på indkøringen af systemet.

Samtidig efterlyser organisationen en mere ensartet kontrol internationalt. Ifølge Finn Mikkelsen, der er chef for Anti Doping Danmarks sekretariat, er det bl.a. et problem, at de forskellige lande og internationale forbund foretager tests uden for konkurrence efter vidt forskellige principper.

Det afspejler sig også antallet af advarsler, der gives. I England kom det i sidste måned frem, at 70 udøvere alene inden for atletikken har misset tests. Samtidig er 400 meter-løberen Christine Ohuruogu som den angiveligt tredje britiske udøver blevet udelukket for at have brudt reglerne tre gange. Ohuruogu fik et års karantæne.

Problemet er også stort i Norge, hvor ikke mindre 113 udøvere i slutningen af august havde fået en advarsel for brud på reglerne. Heraf havde 20 fået to advarsler, og de er derfor tæt på en dopingsag.

Forny din hal

Som det første land i verden får Danmark nu en interaktiv hjemmeside, der kan hjælpe kommuner, brugere, foreninger og rådgivere med at renovere og forny udtjente idrætsbygninger.

Fornydinhal.dk er udviklet af Center for Idræt og Arkitektur og guider de mange potentielle bygherrer gennem den proces, det er at udvikle og gennemføre en fornyelse af de udtjente idrætshaller.

Internetsiden er åben for alle og skal være med til at sikre, at de kommende års renoveringer skaber haller, der både matcher nutidens kultur- og idrætsbillede og samtidig giver plads for fremtidig udvikling.

Fornydinhal.dk giver detaljerede bud på, hvorfor man skal opgradere sin hal, hvordan man tilrettelægger processen, og hvad man kan gøre for at imødekomme brugernes behov og ønsker ud fra nogle få indgangsspørgsmål.

Den nye hjemmeside er udviklet af arkitekt Maria Keinicke Davidsen.

International spillekrig skærpes

Mens myndighederne i Tyskland, Frankrig og USA nu slår hårdt ned på internetbookmakere, overvejer EU-kommissionen at inddrage otte yderligere lande i sin undersøgelse af de nationale spillelovgivninger.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

Med arrestationen i Frankrig af Bwins direktører, østrigerne Manfred Bodner og Norbert Teufelberger, er konflikten mellem de nationale spillemonopoler og de private spiludbydere for alvor spidset til.

Begge blev anholdt under præsentationen af en ny sponsoraftale med storklubben AS Monaco den 15. september og er sigtet for at have forbrudt sig mod det franske spillemonopol. Efter at være løsladt mod kaution bebuder de to direktører nu et søgsmål mod den franske stat, bl.a. for overtrædelse af EU-lovgivningen.

Episoden er det seneste eksempel på, at flere lande skærper kursen over for internetnets fremstormende spiludbydere.

Samme Bwin har fået forbud mod at operere i tre tyske delstater, og bestyrelsesformanden for firmaet Sportingbet, englænderen Peter Dicks, måtte ligesom Bwin's direktører overnatte bag tremmer, da han ankom til USA i forbindelse med en forretningsrejse. Også han sigtes for at have overtrådt lokal spillelovgivning.

Men også spillemonopolerne er under forstærket pres.

Ifølge Oliver Drewes, der er talsmand for EU's kommissær for det indre marked, Charlie McCreevy, overvejer kommissionen nu at udvide sin undersøgelse af syv landes nationale spillelovgivninger, herunder Danmarks, med yderligere otte-ti lande.

Polfoto/Bruno Bebert - AP Photo

Norbert Teufelberger, da han blev fængslet i Frankrig den 15. september.

Kommissionen afgør, hvilke videre skridt man eventuelt vil tage på et møde den 18. oktober.

For kommissionen er spørgsmålet, om de nationale spillelovgivninger efterlever traktatens principper om fri bevægelighed for tjenesteydelser. I sidste ende kan landene blive indbragt for EF-domstolen.

Idan sætter som medarrangør af konferencen 'Den store nordiske spillekrig' den 3. oktober fokus på konflikten. Blandt de foreløbigt 120 deltagere og oplægsholdere er også Norbert Teufelberger. Se mere på www.idan.dk.

Idrættens Analyseinstitut er medarrangør af studietur til Lausanne

I samarbejde med Nordisk Journalistcenter og Play the Game arrangerer Idan den 4.-7. december 2006 en studietur for journalister til den internationale idræts højborg, Lausanne i Schweiz.

Kurset berører højaktuelle emner som spillerhandler, dopingsager, korrupsion, tv- og marketingaftaler, tv-rettigheder, etiske kampagner og juridiske slagsmål. Undervejs får deltagerne et indblik i, hvordan internationale idrætsorganisationer arbejder, og en chance for at møde profiler som:

- **Michel Zen-Ruffin**, tidligere generalsekretær i FIFA og nu medejer af et advokatbureau med speciale i idrætsjura.

- **Lars-Christer Olsson**, CEO og andre topledere i UEFA.
- **Anne Schwöbel**, jurist og leder af Transparency International i Schweiz.
- **Michael Kleiner**, sportschef i Geneve-kantonen.
- **Lars Haue-Pedersen**, direktør for den lokale medarrangør, TSE Consulting.
- **Jean Francois Tanda**, schweizisk topjournalist.
- En repræsentant fra Court of Arbitration for Sports, CAS.

Læs mere om programmet på Nordisk Journalistcenters hjemmeside, www.njc.dk.

Trivsel skaber fysisk aktivitet

En ny rapport 'Trivsel, sundhed og sundhedsvaner blandt 16-20-årige i Danmark' viser en tæt sammenhæng mellem fysisk inaktivitet, usunde vaner og manglende trivsel blandt unge.

Rapporten, der er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen, konkluderer blandt andet, at "unge, der har personlige problemer, er ensomme eller har en lav følelse af sammenhæng, har, i forhold til unge der trives, øget risiko for at være fysisk inaktive".

Undersøgelsen med tilhørende pressemeddelelse ligger på Sundhedsstyrelsens hjemmeside, www.sst.dk.

Kamp om at efterfølge Kai Holm

Som ventet bliver der kampvalg, når Kai Holm træder tilbage som formand for Danmarks Idræts-Forbund til næste forår.

I Jyllands-Posten har formanden for DIF's breddeidrætsudvalg, Preben Staun, annonceret sit kandidatur.

"Arbejdet som formand kræver, at man ved, hvad der rører sig nede på gulvet ude i det danske foreningsliv, og at man samtidig har en fornemmelse af, hvad der foregår i de enkelte specialforbund. Jeg føler, at jeg er tæt på begge dele," siger Preben Staun til avisen.

Dermed er Niels Nygaard, der på DIF's årsmøde i maj væltede Gert Nielsen som næstformand, sikker på at få en modkandidat til formandsposten.

Preben Staun er 58 år og kommende idrætschef i den nye Herning Kommune. I DIF har han især markeret sig som den brede foreningsidræts mand og som sådan bl.a. arbejdet for udviklingen af DIF's breddekonsulentordning, der er målrettet specialforebundene.

Niels Nygaard er 53 år, hotelejer og beklæder ud over næstformandsposten i DIF formandsposten i den store erhvervsorganisation HTSI, ligesom han er formand for Idrætsfonden Danmark.

Forelæsning om dopingkrigen

27. september 2006: Aarhus Universitet, Folkeuniversitetet og Politiken er den 27. september vært for en forelæsning med professor Jens Ewald, der er formand for Anti Doping Danmark.

Jens Ewald vil bl.a. diskutere, om dopingkrigen overhovedet kan vindes, og om doping er blevet i en bekvem fjende, som har givet næring til en hel industri omkring dopingbekæmpelsen. Forelæsningen efterfølges af en debat med sportsredaktør Søren-Mikael Hansen som ordstyrer.

Arrangementet finder sted fra 16.30-18.00 i Søauditorierne, Universitetsparken. Gratis billet på www.politikenbillet.dk.

Juridisk strid om spilleloven

Kommentar: Danske Spils aggressive markedsføring giver den danske stat et forklaringsproblem, vurderer advokaterne Lars Halgreen og Mikkel Gudsøe, der analyserer den aktuelle konflikt om spillelovgivningen.

Af Lars Halgreen, partner
Mikkel Gudsøe, advokatfuldmægtig

De fleste medlemsstater i EU har en national lovgivning på området for spil og gambling, der regulerer og begrænser spillemarkedet ud fra et ønske om bl.a. at sikre en beskyttelse mod ludomani og bedrageri.

I Danmark fastslår spilafgiftsloven, at der skal gælde et monopol for udbuddet af spil gennem aktieselskabet Danske Spil, der er 80 procent ejet af staten, mens DIF og DGI hver ejer ti procent. Spilafgiftsloven forbyder desuden at udbyde, formidle eller reklamere for spil, lotterier eller væddemål, der ikke er omfattet af licenshaverens tilfaldelse.

Overtrædes forbuddet er det forbundet med fængsel i op til seks måneder. I skærpende tilfælde i op til ét år.

Det er hele denne spillelovgivning, som Ladbrokes Worldwide Betting har udfordret ved Østre Landsret i sagen mod Skatteministeriet, der blev anlagt i 2004.

Ladbrokes mod staten

I grove træk går sagen ud på, at Skatteministeriet skal anerkende, at restriktionerne omkring etablering af gambling og bookmakervirksomheder og forbuddet mod udbud, formidling og reklamevirksomhed for spilleaktiviteter, der lovligt drives fra andre medlemsstater, er i strid med EF-Traktatens artikel 43 og artikel 49. Dvs. etablerings- og tjenesteydelsesfriheden.

Derudover er spørgsmålet også, om situationen i Danmark samtidig er et

Halgreen og Gudsøe

De to forfattere arbejder begge i Johan Schlüter advokatfirma. Firmaet bistod ved sagens begyndelse Ladbrokes imod Skatteministeriet, da advokat Lars Karnøe var partner på kontoret, men har i dag ingen interesser i sagen.

brud på artikel 82 og artikel 86, som bl.a. omhandler misbrug af en dominerende stilling.

Endelig kræver Ladbrokes, at Skatteministeriet skal betale erstatning for det tab, som Ladbrokes måtte have lidt ved ikke at have kunnet udøve sin virksomhed i Danmark som følge af traktatstridig lovgivning – især efter at EF-Domstolen har truffet afgørelse i den såkaldte Gambelli-sag. Alle disse spørgsmål er der endnu ikke faldet dom i.

Til gengæld har Østre Landsret afgjort, at straffebestemmelsen i spilafgiftsloven ikke skal suspenderes, mens hovedsagen verserer. Ifølge retten vil en suspendering være det samme som at åbne spillemarkedet, hvilket vil gøre markedet umuligt at sikre, hvis hovedsagen i sidste ende falder ud til Skatteministeriets fordel.

EU og spillemarkedet

Sagen i Danmark trækker direkte spor til EU, hvor EF-domstolen ved flere lejligheder har givet sit besyv med i en del sager vedrørende nationale restriktioner i medlemsstaterne på spillemarkedet.

I kronologisk orden følger her de vigtigste afgørelser fra EF-domstolen:

- Dom i sag C-275/92 fra 24. marts 1994: Her Majesty's Customs and Excise mod Gerhart og Jörg Schindler.
- Dom i sag C-124/97 fra 21. september 1997: Den finske stat mod Markku Juhani Läära med flere.
- Dom i sag C-67/98 fra 21. oktober 1999: Questore di Verona mod Diego Zenatti.
- Dom i sag C-6/01 fra 11. september 2003: Den Portugisiske Stat mod Associação Nacional de Operadores de Máquinas Regreativas, Anomar.
- Dom i sag C-243/01 fra 6. november 2003: Den Italienske Stat mod Piergiorgio Gambelli med flere.
- Dom i sag C-42/02 fra 13. november 2003: Diana Elisabeth Lindman mod den finske stat.

Generelt har EF-domstolen i disse sager udtrykt, at restriktive nationale foranstalt-

fortsættes...

Idræt og byliv

27. september 2006: DIF og Bylivsgruppen under Københavns Havn og Ørestadsselskabet inviterer til storbykonference den 27. september.

På programmet er idrættens fremtidige muligheder i udviklingen af nye faciliteter og aktiviteter i København.

Ud over faglige oplæg byder konferencen, som er gratis, også på en rundtur i havneområdet.

Find detaljeret program på www.dif.dk.

Konference i Malmö

28.-29. september 2006: I samarbejde med Skåneidrotten og Malmö by arrangerer Malmö Högskola en international idrætskonference med fokus på sport, turisme og citymarketing.

På konferencen bliver temaer som sport, urbanisering og turisme behandlet over de to dage.

Samtidig sætter konferencen fokus på nyligt afsluttede sportsbegivenheder, herunder VM i fodbold i Tyskland og EM i atletik i Göteborg.

Læs mere på hjemmesiden www.mah.se/lut/sportconf.

Børn, idræt og skole

5. oktober 2006: Skoleidrættens Udviklingscenter er den 5. oktober vært for den første af en række temadage om børn og fysisk aktivitet. Målet er at inspirere de folk, der dagligt arbejder med børn og fysisk aktivitet.

Den første temadag er arrangeret i samarbejde med Svenska Skolidrottsförbundet og EU-projektet Sport Öresund og har titlen 'Børn, idræt og skole - udvikling med perspektiv'.

På programmet er bl.a. evalueringen af idrætsfaget i folkeskolen, den sundhedsfremmende skole og skoleidrætsprojekter på begge sider af Øresund.

Læs mere på www.skoleidraet.dk.

Kampen om værtskabet

7. november 2006: Idrætsfonden Danmark samler eksperter i hvervekampagner for store sportsbegivenheder til seminar i København den 7. november.

På seminaret vil kommunikationseksperter Jon Tibbs øse af sine erfaringer som ansvarlig for blandt andet de kinesiske OL-værter PR-arbejde for Beijing i Europa.

Andre talere på konferencen er direktør Lars Haue-Pedersen fra TSE Consulting i Lausanne, eventchef Finn Lyck fra Sport Aarhus Events, formand Allan Jakobsen fra Danmarks Brydeforbund og direktør Lars Lundov fra Idrætsfonden Danmark.

Program og tilmelding på www.idraetsfonden.dk.

Foto: Dinko Verzi

Kan Danske Spil hævide sit monopol på sportsspil? Fra VM-kampen Kroatien-Brasilien i Berlin.

ninger på spillemarkedet kun kan accepteres, hvis:

1. Restriktionerne er motiveret af en generel bekymring for og beskyttelse af offentligheden, eksempelvis forbrugerbeskyttelse, forebyggelse af bedrageri, ludomani etc. og
2. Restriktionerne er proportionale og ikke går ud over det nødvendige, og
3. Restriktionerne er egnede, og
4. Restriktionerne ikke er diskriminerende.

De danske argumenter

I Ladbroses-sagen er et af argumenterne, at hovedformålet med spilafgiftsloven primært at sikre så stor en omsætning som mulig til staten som følge af den danske befolknings spillelyst. I såvel Schindler-, Zenatti- og Gambelli-sagen har EF-Domstolen fastslået, at et sådant formål ikke kan bære et monopol alene. Den økonomiske gevinst for staten må alene kunne kvalificeres som en 'sidegevinst'.

Derudover argumenterer Ladbroses blandt andet med, at licenshaveren Dansk Tipstjeneste A/S (nu Danske Spil A/S) med sin aggressive markedsføringsindsats reelt dementerer, at den restriktive politik og lovgivning kan begrundes med et ønske om at holde befolkningens forbrug på spil nede og begrænse ludomani.

Omvendt er det Skatteministeriets holdning, at den danske lovgivning på spillemarkedet primært er funderet i følgende 'tvingende almene hensyn':

1. At holde forbruget på spil i Danmark på en kontrolleret og moderat plan
2. Forbrugerbeskyttelse
3. Forebygge ludomani og økonomisk kriminalitet
4. Begrænse privatpersoners og virk-

somheders indtjening på og udnyttelse af befolkningens spillelyst.

Det faktum, at Danske Spil A/S over årene har øget sin markedsføringsindsats og nu rangerer i toppen som en af de mest annoncerende virksomheder i Danmark, samtidig med at man i stigende grad har udviklet nye spil for at sikre flere indtægter til staten, giver selvsagt Skatteministeriet et interessant forklaringsproblem.

Ikke mindst sammenholdt med præmis 69 i Gambelli-sagen. Den lyder:

"I det omfang myndighederne i en medlemsstat ansøger og opmuntrer forbrugerne til at deltage i lotterier, hasard- eller væddemålsspil med henblik på, at de offentlige finanser kan drage fordel heraf på de økonomiske plan, kan myndighederne i den pågældende stat imidlertid ikke påberåbe sig, at hensynet til den offentlige orden gør det nødvendigt at reducere spillemulighederne som begrundelse for foranstaltninger som dem, der er omhandlet i hovedsagen."

Sagen kører videre

Den 10. april 2006 har den danske stat modtaget en supplerende åbningskrivelse fra EU-Kommissionen, og selv om domsforhandlingen nu er afsluttet i Ladbroses-sagen, er sagen altså ikke afsluttet.

Østre Landsret forventes at afsige dom den 15. november i år, men allerede nu forlyder det, at begge parter i tilfælde af et nederlag vil overveje at anke dommen til Højesteret.

Regeringens svar på Kommissionens åbningskrivelser er hemmelige, men sikkert er det, at den danske stat kæmper med næb og klør for at bevare det værdifulde spillemonopol.

Verdenskongres i København

31. juli - 5. august 2007: En stor del af verdens mest fremtrædende idrætssociologer og idrættshistorikere ventes til København den 31. juli-5. august 2007, når Institut for Idræt på Københavns Universitet er vært for verdenskongressen 'Sport in a Global World – Past, Present and Future'.

Blandt de fire hovedtalere optræder en af sociologiens absolutte stjerner, professor Anthony Giddens fra London.

Find program og oplysninger om tilmelding samt eventuel indsendelse af abstracts på instituttets hjemmeside, www.ifi.ku.dk.

Et vigtigt dansk bidrag

Kommentar: Den danske organisation Play the Game spiller en vigtig rolle som netværk og inspirator for nogle af de kræfter, der bekæmper korruption i international sport. Tør dansk idræt bevare den skarpe profil?

Af Henrik H. Brandt, direktør for Idan

Spørgsmålet er, om en af fodboldens tvivlsomme personer, FIFA-vicepræsident Jack Warner, gik et skridt for langt denne gang, da han – bekræftet af en uafhængig revisionsrapport – berigede sin familie for op imod fem mio. kr. ved at sætte sig på hjemlandet Trinidad & Tobagos billetter til VM-slutrunden i fodbold som simpel rejse- og billethaj. Måske ryger han denne gang?

At Warner er en suspekt type ved alle, som har fulgt med i de senere års afslørende artikler og programmer om hans gøren og laden. Men som formand for det nord- og mellemerikanske fodboldforbund CONCACAF sidder den formuende folkeskolelærer (!) på 35 stensikre stemmer til FIFA-præsident Sepp Blatter. Det dæmper jo straks FIFA-kollegernes lyst til at angribe Warner.

Hvem skulle også stemme ham ud af FIFA-bestyrelsen? Senior vicepræsident 'Don Julio' Grondona fra Argentina? Den brasilianske fodboldformand Ricardo Teixeira? Læs om disse fodboldens tvivlsomme topledere i den nye tyske bog 'Korruption im Sport' og gæt selv!

Sporten har ofte svært ved at rense sig selv. Hvis det ikke var for organisationer som danske Play the Game, ville det være endnu lettere at bortføre sportens fascination og fylde egne lommer under dække af den gode sag.

Det kan være møgirriterende, når Play the Game forstyrrer idyllen, men der tegner sig efterhånden et mønster i kølvandet på Play the Game og andre af sportens fremtrædende kritiske røster:

Først skutter sportens establishment sig og fornægter. Sager om doping, olympisk korruption, manglende demokrati, match fixing osv. fejes til side. Er det virkelig så slemt, som de siger?

Så kommer flere afsløringer på bordet. Mainstream-pressen hopper på, mens Tour-feltet holder stille, dommerskandalerne eskaleres, og korruptionssagerne ruller.

Det var værre endnu...

I næste fase erkender sportens establishment problemet, som de før fornægtede: Stiftelsen af WADA, nye regler i IOC, early warning-systemer mod match fixing og senest sågar en uafhængig etisk komité

i FIFA. Selv volleyballsportens superdiktatur, FIVB, udfordres nu af et alternativt forbund i oprør mod FIVB-præsident Rubén Acosta og hans diktatorfrue, Malú.

Realiteten er, at hvis den globaliserede sportsverden ikke skal gå endnu mere grassat, er en demokratisk kritik og kontrol over grænser en absolut nødvendighed. Play the Game står for netop det. Med beskedne midler på 1,5 mio. kr. om året er Play the Game på få år blevet dansk idræts måske mest indflydelsesrige instrument udadtil.

Under økonomisk pres

Men Play the Game er en ubekvem størrelse, som har svært ved at skaffe penge udefra. Det er modigt af DIF, DGI, Idrætsfonden Danmark, Dansk Firmaidrætsforbund, Team Danmark og Kulturministeriet, at de har turdet bakket økonomisk op om Play the Game indtil nu, men det kniber alvorligt med at skabe en langsigtet og bæredygtig økonomisk platform.

Play the Game må ikke gå ned, nu da organisationen for alvor er ved at få fat. Fingerstrykkene fra Danmark på kritisk journalistik over grænser træder tydeligt frem i bogen 'Korruption im Sport'. Og senest har Play the Game etableret et internationalt debatforum om sportens varmeste temaer på www.playthegame.org.

En støtte til Play the Games kritiske røst er ikke i modstrid med de aktuelle danske drømme om at satse på store internationale idræts-events og sågar en mulig olympisk ansøgning. Tværtimod, det er et visionært bidrag til at bevare international idræts værdi og lødighed.

Hvis Danmark skal lege med på den internationale scene, må vi også kende og erkende de mørke sider af den virkelighed, vi møder derude. Det vil se meget skidt ud, hvis pengestrømmen til OL-projektet, internationale events og øget international indflydelse til danske specialforbund øges i den kommende tid, samtidig med at Play the Game tørrer ind.

For god ordens skyld: Forfatteren til denne kommentar sad med i Play the Games programudvalg op til konferencen i 2005, og Play the Games sekretariatschef Jens Sejer Andersen sidder i Idans bestyrelse.

Frivillighed og nonprofit i Danmark - omfang, organisation, økonomi og beskæftigelse

Delrapport fra Frivillighedsundersøgelsen, der dokumenterer den frivillige nonprofitsektors størrelse, karakteristika samt socioøkonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning i Danmark..

Thomas P. Boje, Bjarne Ibsen, Socialforskningsinstituttet, september 2006

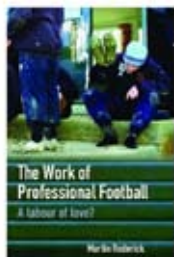
Den frivillige sektor i Danmark - omfang og betydning

Den sammenfattende rapport over Frivillighedsundersøgelsen, der består af tre delstudier, som henholdsvis fokuserer på befolkningens deltagelse i frivilligt arbejde, den frivillige sektors organisering og sektorens betydning for samfundsøkonomien.

Thomas P. Boje, Torben Fridberg, Bjarne Ibsen, Socialforskningsinstituttet, september 2006.

Download eller find link til rapporter og analyser i vidensbanken på www.idan.dk.

BØGER

Fodboldens arbejdsmænd

Gennem 47 kvalitative interview med professionelle eller tidligere professionelle engelske fodboldspillere samt 12 læger, 10 fysioterapeuter og tre agenter analyserer den engelske sociolog Martin Rodericks skyggesiderne ved engelsk professionel fodbold med fokus på de mange, som aldrig når den egentlige elite.

Sportens dårlige samvittighed

Anmeldelse: Den tyske antologi 'Korruption im Sport' beskriver fremragende de dårligdomme omkring doping, match fixing, mafiose netværk og korruption, som truer med at gøre topidrætten til et snavset foretagende.

Problemet med korruption i sport er, at ofrene ofte er ret usynlige.

De direkte involverede på både giver- og tagersiden er fint tilfredse, og ofrene for korruption er sjældent direkte personligt ramt, når store pengebeløb forsvinder i korruptionens sump.

Generelt kommer korruption mest frem i lyset, når lokalpatriotiske sportsfølelser såres, fordi værtskabet så åbenlyst gik til den forkerte by, medaljerne til det forkerte hold eller skattepengene til det forkerte projekt.

Ofte ties mistanker om korruption ihjel i sportens interne cirkler. Sportspressen har alt for travlt med næste søndags kamp, og myndigheder og politikere har vigtigere at tage sig til. Sport er jo den gode sag, og sportsorganisationer som FIFA og FIVB er jo i øvrigt også helt almindelige foreninger, der akkurat som schweiziske husmoderforeninger har deres egne vedtægter og egne autonome og demokratiske strukturer...

Med andre ord: Man skulle ha' sig sådan et internationalt specialforbund!

Opskriften på succes er simpel: Man smykker sig med lidt olympisk glamour, henter nogle hidtil uopdagede tropeører ind som medlemsnation nummer 217 og sørger derfor i demokratiets og udviklingens navn for at indføre et system, hvor alle medlemslande – også nation nummer 60-217, der stort set ikke dyrker den pågældende idrætsgren – flyves ind til den pompøse årlige kongres, hvor præsidenten hyldes og kvitterer for hyldesten fra medlemsnation 60-217 med et udviklingspro-

gram uden videre revisionsforpligtelser.

Hvem har lyst til at klage i sådan et system? Medlemsnation 1-59 vil nødigt risikere det næste værtskab eller pladsen i VM-kvalifikationen. Medlemsnation nummer 60-217 sidder trygt på stemmevægten og pladserne i de vigtige udvalg... Ingen udefrakommende interesserer sig synderligt for, hvad der foregår.

I Tyskland fik Europas måske dygtigste sportsjournalist, sportsredaktør Jens Weinreich fra Berliner Zeitung, nok af sovsen. Han stiftede sammen med ligesindede det nye faglige Sportnetzwerk, som i løbet af ganske få måneder sendte en antologi på gaden: Korruption im Sport.

23 bidragydere fra ni lande giver det ene mere detaljerede eksempel efter det andet på korruption i sportens verden. Vi kommer tæt på FIFA-topledere, match fixing, det tyske bud på VM i fodbold, dopingstrukturer, mediernes rolle m.m. Bogen indeholder også konstruktive forslag til at bekæmpe svøben.

I virkeligheden er det simpelt: Korruption og gennemsigtighed er to uforenelige størrelser. Bogen er derfor en skrigende opfordring til idrætspolitikere og journalister: Gør jeres job! Og start med at læse bogen.

Henrik H. Brandt

Korruption im Sport
Jens Weinreich (red.)

Forum Verlag Leipzig
319 sider, 18,60 euro
www.sportnetzwerk.org

Jens Weinreich

Jens Weinreich er sportsredaktør på Berliner Zeitung og forfatter til flere kritiske bøger som 'Der Olympische Sumpf' om IOC (2000) og 'Das Milliardenpiel' om FIFA (1998). Hans dokumentarfilm 'The Untouchable' om FIFA-præsident Sepp Blatter blev af svensk tv (SVT) nomineret til filmfestivalen Prix Europa 2005.

Jens Weinreich holder oplæg om sportsnetværket på Dansk Journalistforbunds fagfestival i Nyborg den 5. november (www.fagfestival.dk).

Den overordnede konklusion er, at langt de fleste spillere betaler en høj pris for en usikker karriere, hvor fodboldsystemet ender med at udnytte spillerne mere, end spillerne selv formår at udnytte systemet.

Mange spillere er således fanget i et system, hvor frygten for marginalisering og tab af status i det fodboldmæssige hierarki får dem til at spille videre med stor dedikation. Det er simpelthen indbygget i strukturen, at man forsøger at skubbe de negative ting ved tilværelsen til side.

Bogen henvender sig til alle, der interesserer sig for konsekvenserne af sportens kommercialisering og eventuelle tiltag for at lette eliteudøveres vilkår. Der er nemlig grund til opmærksomhed, fordi det ikke lader til, at spillerne selv er i stand til sprænge rammerne og hindre de utilsigtede konsekvenser af kommercialiseringen. Spillere, der starter af kærlighed til sporten, risikerer at blive låst fast i et afhængighedsforhold uden at have meget andet at falde tilbage på.

I den forstand tjener bogen som advarsel og kan måske bidrage til at sikre, at udviklingen i de nordiske lande ikke kommer til at ligne den, som Roderick har identificeret i England.

Rasmus K. Storm

The Work of Professional Football. A labour of love?

Martin Roderick

Routledge, 2006

196 sider

Pris: £ 80

Udgivet af Idan,
Idrættens Analyseinstitut

Nummer 8 - 22. september 2006

Kanonbådsvej 12A
1437 København K
Telefon: 3266 1030
Fax: 3266 1039
E-mail: idan@idan.dk

Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang
Journalist
soeren.bang@idan.dk

Henrik Brandt (ansv.)
Direktør
henrik.brandt@idan.dk

Redaktionen er afsluttet den
21. september 2006.